

LIETUVOS DAILĖS MUZIEJUS

NACIONALINĖ KULTŪROS ĮSTAIGA

Didžioji g. 4, LT-01128, Vilnius, tel. (8 5) 262 80 30, faks. (8 5) 212 60 06, el. p. muziejus@ldm.lt
Juridinių asmenų registro kodas 190756087, PVM mokėtojo kodas LT907560811

Informacinis pranešimas

2017-09-12

BALTIJOS VALSTYBIŲ ŠIMTMETĮ PAŽYMINTI TARPTAUTINĖ PARODA „BALTIJOS ŠALIŲ SIMBOLIZMO DAILĖ“ ORSĖ MUZIEJUJE PARYŽIUJE

2017 m. rugsėjo 15 d., penktadienį, 11 val. Vilniaus paveikslų galerijoje (Didžioji g. 4) vyks spaudos konferencija, pristatanti vieną svarbiausių tarptautinių projektų, skirtų Baltijos valstybių šimtmečio minėjimui – tarptautinę parodą „Baltijos šalių simbolizmo dailė“, vyksiančią 2018 m. Orsė muziejuje (*Musée d'Orsay*) Paryžiuje. Konferencijoje dalyvaus: Orsė muziejaus direktorė Laurence Des Cars, Orsė muziejaus Parodų skyriaus vadovė Helene Flon, parodos kuratorius Rodolphe'as Rapetti, projekto vadovė Latvijos nacionaliniame dailės muziejuje Ginta Gerharde-Upeniece, Lietuvos dailės muziejaus direktorius Romualdas Budrys, Nacionalinio M. K. Čiurlionio dailės muziejaus direktorius Osvaldas Daugelis, Lietuvos dailės muziejaus direktoriaus pavaduotoja mokslui Laima Bialopetravičienė, Nacionalinės dailės galerijos vadovė Lolita Jablonskienė.

2018-ieji – ypač svarbūs metai Estijai, Latvijai ir Lietuvai, švenčiančioms savo valstybių šimtmetį.

Ruošiantis šiam reikšmingam jubiliejui, 2015 m. Latvijos nacionalinis dailės muziejus pasiūlė surengti tris Baltijos valstybes jungiantį bendrą projektą – parodą, pristatančią Baltijos šalių simbolizmo dailę viename svarbiausių Europos kultūros centrų – Paryžiuje. Ją kuruoti ėmėsi žymus šio laikotarpio dailės tyrėjas ir parodų kuratorius Rodolphe'as Rapetti. Prancūzija Baltijos šalims visuomet buvo svarbi – daugelis šių šalių menininkų buvo ir yra glaudžiai susiję su Prancūzijos kultūra.

Nuo 2016 m. Estijos, Latvijos ir Lietuvos kultūros ministerijos, keturi trijų Baltijos šalių nacionaliniai muziejai, Prancūzijos ambasados ir Prancūzų institutai Baltijos šalyse bei Lietuvos, Latvijos ir Estijos ambasados Prancūzijoje dirbo, siekdami įgyvendinti parodą bendradarbiaujant su Prancūzijos institucijomis. Tuometinė Prancūzijos kultūros ministrė Audray Azoulay pabrėžė šio projekto reikšmę ir išreiškė jam savo paramą. Paryžius sutiko priimti parodą, tapsiančią itin svarbiu Baltijos valstybių šimtmečio minėjimo kultūrinės diplomatijos programos renginiu. Projekto globėjai – Estijos Respublikos Prezidentė Kersti Kaljulaid, Latvijos Respublikos Prezidentas Raimonds Vējonis ir Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė.

Paroda „Baltijos šalių simbolizmo dailė“ vyks 2018 m. balandžio 9 d.–liepos 15 d. Orsė muziejuje Paryžiuje. Prancūzijos ir tarptautinei žiūrovų auditorijai bus pristatoma Estijos, Latvijos ir Lietuvos dailė nuo XIX a. pabaigos iki 1918 m. Projektu siekiama atverti profesionalią, to meto

Europos dailės tendencijas atspindinčią dailę, kurtą besiformuojančiose Baltijos šalyse. XIX a. pabaigoje Prancūzijoje gimęs simbolizmas paveikė visos Europos kultūrą, taip pat – ir Baltijos šalių meną.

Šio meninio judėjimo temos – mitologija, folkloras, fantazija, sapnų ir vizijų pasaulis, dekadansas – atsispindi tokių Lietuvos simbolizmo klasikų, kaip Mikalojus Konstantinas Čiurlionis, Petras Kalpokas, Ferdinandas Ruščicas, Adomas Varnas, Antanas Žmuidzinaičius, Latvijos menininkų Janio Rozentālio, Vilhelmo Purvīčio, Estijos kūrėjų Kristjano Raudo ir Konrado Vilhelmo Mägio ir kitų kūriniuose. Parodai iš viso atrinkti 133 kūriniai (tarp jų 46 iš Lietuvos): tapyba, grafika, pastelės, piešiniai, skulptūra.

Parodos koncepcijos autorius R. Rapetti – žymus Europos simbolizmo tyrinėtojas, monografijos *Simbolizmas (Le Symbolisme, Paris: Flammarion, 2005)* autorius, domėjęs ir Baltijos šalių menu. Pasak jo, „paroda atskleis įdomią įtakų ir pasipriešinimo joms sąveiką: susipažinę su kosmopolitine Europos kultūra ir panaudodami savo tradicinės kultūros, folkloro ir retorikos elementus, Baltijos šalių menininkai išplėtojo savitas, jų šalių intelektualius kontekstus atspindinčias kūrybines raiškas“.

Parodą taip pat lydės plati kultūrinė programa. Tarptautinėje konferencijoje bus aptarti Baltijos šalių ir Europos simbolizmo aspektai. Rengiamoje koncertų serijoje žymūs atlikėjai iš Baltijos valstybių pristatys šių šalių muzikinę kultūrą.

Parodą organizuoja keturi Baltijos šalių muziejai: Estijos dailės muziejus Taline, Latvijos nacionalinis dailės muziejus Rygoje, Lietuvos dailės muziejus Vilniuje ir Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus Kaune. Kūrybinės komandos nariai – muziejų kuratoriai – glaudžiai bendradarbiauja su R. Rapetti, rengdami parodą ir išsamų jos katalogą prancūzų kalba.

Šis ambicingas kultūrinis projektas turi ir simbolinę reikšmę – tokio masto jungtinis Baltijos šalių prisistatymas Paryžiuje paskutinį kartą vyko 1937 m., kai Estija, Latvija ir Lietuva kartu įrengė paviljoną Pasaulinėje parodoje „Menas ir technika moderniam gyvenimui“ (*L'Exposition internationale des arts et techniques appliqués à la vie moderne*). 2018 m. vyksianti paroda, eksponuojanti Baltijos šalių simbolizmą, siūlo naują koncepciją, leidžiančią pažvelgti į Estijos, Latvijos ir Lietuvos XIX–XX a. sandūros meną kaip į unikalų jų kultūrų kūrybingumą atskleidžiantį fenomeną. Dailininkų naudota mitų, legendų ir alegorijų kalba atspindi laikotarpį, kuomet Baltijos šalių menininkai pradėjo suvokti savo svarbų vaidmenį kuriant visuomenei reikšmingus įvaizdžius. Šie meniniai procesai paskatino tautinio sąmoningumo stiprėjimą ir klojo pamatus Europos kultūros kontekste gimstančių nepriklausomų valstybių idėjai.

Po pristatymo Paryžiuje – 2018 m. rudenį – parodą numatoma eksponuoti Estijos dailės muziejuje Taline, vėliau – Latvijos nacionaliniame dailės muziejuje Rygoje ir Nacionalinėje dailės galerijoje Vilniuje.

Informaciją teikia NDG parodų kuratorė Eglė Mikalajūnė el. p. egle@ndg.lt, mob. 8 675 10015.

LDM Ryšių su visuomene skyrius

85 262 18 83, 8 674 94 104

Iliustracija:

Ferdinandas Ruščicas. *Nec Mergitur*. 1904-1905. Lietuvos dailės muziejus